

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 84 en bijlage 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 november 2022 over de gemeenschappelijke ordening van de markten in de sector groenten en fruit
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met voorliggend ontwerp worden een aantal wijzigingen aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 18 november 2022 over de gemeenschappelijke ordening van de markten in de sector groenten en fruit.

De wijzigingen betreffen voornamelijk verduidelijkingen, administratieve vereenvoudigingen en het opvangen van hiaten.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Omgeving en landbouw

Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/345 van 19 december 2024.

Op 14 maart 2025 heeft de Vlaamse Regering het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 84 en bijlage 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 november 2022 over de gemeenschappelijke ordening van de markten in de sector groenten en fruit principieel goedgekeurd en de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw gelast over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie en van de Raad van State.

Het advies nr. 2025/014 van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens dd. 1 april 2025 gaat als bijlage 3 en leidt niet tot wijzigingen van het eerder principieel goedgekeurde ontwerp.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het ontwerp of de nota:
 - De verwerking van deze gegevens die mogelijks persoonsgegevens kunnen bevatten, kan plaatsvinden op basis van de rechtvaardigingsgrond 'taak van algemeen belang' zoals bevestigd door het advies van de VTC.
- de bewaartermijn(en) opnemen in het ontwerp en deze verantwoorden in de nota:
 - Op de website van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen. De persoonsgegevens die overeenkomstig dit ontwerp van besluit worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.
Wat de bewaartermijn betreft, wordt ervoor gekozen om de maximumtermijn van artikel III.87 van het Bestuursdecreet.

Het advies nr. 77.637/3 van de Raad van State dd. 9 mei 2025 gaat als bijlage 4. De Raad van State gaf volgende opmerkingen die leiden tot een wijziging van het ontwerp:

- De rechtsgronden moeten worden aangepast in het ontwerp: volgens de Raad van State kon geen rechtsgrond worden gevonden in artikel 4, 5° van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, maar voor artikel 2 van het ontwerp in artikel 4, 1°, d) van voormeld decreet en voor de artikelen 3 tot 7 in artikel 9, eerste lid, 1° en tweede lid van datzelfde decreet. Het ontwerp werd in die zin aangepast.
- In artikel 4 van het ontwerp dat een aanpassing aanbrengt aan punt 1.2.1 van bijlage 3, moet volgens de Raad het woord 'werkelijke' worden geschrapt daar dit vreemd overkomt. De reiskosten worden immers op forfaitaire wijze vergoed en het spreekt vanzelf dat de afgelegde kilometers moeten worden aangetoond. Het ontwerp werd in die zin aangepast.
- In artikel 4 van het ontwerp moet volgens de Raad tevens een duidelijke verwijzing worden toegevoegd naar de 'federale wettelijke forfaitaire kilometervergoeding' vervat in artikel 13 van het koninklijk besluit van 18 januari 1965 houdende algemene regeling inzake reiskosten. De correcte verwijzing werd in het ontwerp toegevoegd.
- De Raad verwees tevens naar een aantal typfouten in punt 1.6.1 van bijlage 3. Deze werden weggewerkt.
- Tenslotte stelt de Raad dat wat de terugwerkende kracht van het ontwerp betreft, de redenering kan worden gevolgd voor de artikelen 3 tot 7, maar niet voor artikel 2. Om deze reden is er dan ook voor gekozen de terugwerkende kracht niet van toepassing te maken op artikel 2 van het ontwerp.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 1 januari 2023 is het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) in voege getreden. Daartoe werd op 18 november 2022 reeds overgegaan tot het implementeren van de nodige rechtsregels voor de sector groenten en fruit middels het besluit van de Vlaamse Regering van 18 november 2022 over de gemeenschappelijke ordening van de markten in de sector groenten en fruit (hierna het BVR groenten en fruit).

Met voorliggend ontwerp is het de bedoeling een aantal wijzigingen aan te brengen aan het BVR groenten en fruit om op deze wijze een aantal zaken te verduidelijken, administratief te vereenvoudigen alsook een aantal zaken toe te voegen die nodig zijn om correcte uitvoering te geven aan het GLB.

Het ontwerp brengt, met uitzondering van 1 artikel, voornamelijk wijzigingen aan in bijlage 3 van het BVR groenten en fruit. Deze bijlage bepaalt alle mogelijke interventies en subsidiabiliteitsvoorwaarden die gelden binnen de sector groenten en fruit.

Producentenorganisaties in de sector groenten en fruit versterken altijd de positie van de kleine land- en tuinbouwer door de concentratie van het aanbod en het bevorderen van de afzet. De producentenorganisatie onderhandelt over de prijzen en voorziet in afzetkanalen zowel voor de grote als de kleine land- en tuinbouwer zonder hierin een onderscheid te maken. Daarnaast worden alle leden land- en tuinbouwers als gelijkwaardig gezien, zijn de regels over de stemrechten voor alle telers gelijk en heeft iedere land- en tuinbouwer recht op de voorziene producentgerichte acties. Het meest doorslaggevend blijft het enorme voordeel dat de kleine landbouwer quasi gratis (kleine commissie + producentgerichte steun) van dat grote logistieke apparaat gebruik kan maken. Voor kleine teelten (zoals bataat, venkel, kruiden) is de verkoop moeilijk omdat je zelfs als kleine landbouwer al heel wat kopers moet vinden. Lidmaatschap van een producentenorganisatie biedt dan een groot voordeel omdat zij o.a. de volledige verkoop, promotie en klantenbinding op zich nemen. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van een veel groter klantenbestand, waaronder klanten die vooral voor de grotere producten komen en dan die kleinere producten gemakkelijks halve ook meteen kopen. Een ander groot voordeel voor de kleine landbouwer is dat hij proportioneel meer van GMO-steun kan genieten omwille van de limiet van € 280.000 / 7 jaar voor investeringen waardoor steun voor grote landbouwers afgetopt wordt. Die GMO-steun is ook voor kleine landbouwers zeer relevant omdat er een groot aanbod is aan zeer laagdrempelige telersgerichte acties. Denk daarbij aan tot 80% steun voor biologische gewasbescherming, resistent zaad, geënte planten, teeltbegeleiding, analyses, verwerking teeltafval, hygiënemaatregelen, driftreducerende technieken, schoffelmachines, GPS-technologie, klepelmaaiers, lagedrukbanden, en nog veel meer.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Artikel 1 verduidelijkt dat het ontwerp voorziet in een gedeeltelijke uitvoering van gedelegeerde verordening (EU) 2023/330 van de Commissie van 22 november 2022 tot wijziging en rectificatie van Gedelegeerde verordening (EU) 2022/126 tot aanvulling van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad met aanvullende eisen voor bepaalde interventietypes die de lidstaten in het kader van die verordening in hun strategisch GLB-plan voor de periode 2023-2027 uitwerken, alsmede de regels voor het aandeel in het kader van norm 1 inzake een goede landbouw- en milieuconditie (GLMC).

Deze uitvoering is te vinden in het artikel 3 van het ontwerp.

Artikel 2

Artikel 2 bevat een toevoeging aan het artikel 84, tweede lid van het BVR groenten en fruit.

Artikel 84, tweede lid verplicht de ontvanger van producten die uit de markt werden genomen zich te identificeren bij de bevoegde entiteit.

Deze identificatie kan voor ondernemingen of vestigingseenheden op makkelijke wijze gebeuren op basis van de gegevens zoals deze gekend zijn bij de Kruispuntbank voor Ondernemingen.

Voor feitelijke verenigingen of andere verenigingen die niet verplicht zijn een inschrijving te hebben in deze kruispuntbank, wordt ervoor gekozen om deze te gaan identificeren aan de hand van de gegevens van de inschrijving die zij doen in het verenigingsregister. Zij hoeven dus voortaan niet meer zelf de gegevens aan de bevoegde entiteit te bezorgen.

De verwerking van deze gegevens die mogelijks persoonsgegevens kunnen bevatten, kan plaatsvinden op basis van de rechtvaardigingsgrond 'taak van algemeen belang' zoals bevestigd door het advies van de VTC.

Wat de bewaringstermijn betreft wordt ervoor gekozen om de maximumtermijn van artikel III.87, §1/1, derde lid van het Bestuursdecreet te hanteren welke bepaalt dat tenzij anders is bepaald inde toepasselijke regelgeving een maximale bewaringstermijn van 10 jaar van toepassing is bij bestuursdocumenten die betrekking hebben op een erkenning.

Artikel 3

Artikel 3 zorgt voor een toevoeging aan het huidige punt 23 van onderdeel 1.1.1 van bijlage 3 en is een gevolg van artikel 1,11), a) van de gedelegeerde verordening (EU) nr. 2023/330.

Artikel 4

Artikel 4 omvat een administratieve vereenvoudiging doordat het voor de begunstigde eenvoudiger is om de km-vergoeding in te dienen. Begunstigde hoeft slechts rekening te houden met 1 tarief voor forfaitaire km-vergoeding gedurende het ganse uitvoeringsjaar. Voorheen moest begunstigde rekening houden met 2 tarieven (km-vergoeding op jaarbasis die telkens wordt gewijzigd op 01/07 of met 4 tarieven (km-vergoeding op kwartaalbasis die om de 3 maanden wordt gewijzigd).

Artikel 5

De eerste wijziging aan het achtste punt van onderdeel 1.6.1 van bijlage 3 van het BVR groenten en fruit, betreft een herformulering van de huidige tekst. Met de huidige bewoordingen kan de terugvordering van de steun op verschillende manieren worden geïnterpreteerd. Met de nieuwe bewoordingen is het voor begunstigde en voor de Vlaamse overheid duidelijker hoe de steun moet worden teruggevorderd.

De tweede wijziging aan het tiende punt van onderdeel 1.6.1, betreft een verduidelijking over het gebruik van tranches. Door de toevoeging is het voor begunstigden duidelijker hoe tranches gebruikt kunnen worden.

Artikel 6

Artikel 6 van het ontwerp vervangt een zin waardoor het duidelijker wordt voor de begunstigden hoe investeringen gebruikt kunnen worden binnen de operationele programma's.

Artikel 7

Artikel 7 van het ontwerp wijzigt het opschrift van onderdeel 2.6.12 van bijlage 3.

De huidige interventie kan enkel worden toegepast door externen d.w.z. niet door personeelsleden van de (unie van) producentenorganisaties.

Deze wijziging, het weze een schrapping van het woordje Externe, geeft de mogelijkheid om de interventie ook te kunnen toepassen door vakbekwame personeelsleden van de (unie van) producentenorganisaties.

Artikel 8

Artikel 8 voorziet dat de artikelen 3, 4, 5, 6 en 7 van het besluit in werking zullen treden op 1 januari 2025.

Gelet op de looptijd van de operationele programma's is het nodig dat de wijzigingen van kracht zijn vanaf deze datum. Op 1 januari 2025 begint een nieuw werkingsjaar te lopen voor deze operationele programma's zodoende dienen de wijzigingen van kracht te zijn vanaf deze datum. Op deze wijze dienen geen wijzigingen te worden aangebracht tijdens het uitvoeringsjaar.

De voorgestelde wijzigingen worden tevens doorgevoerd in het Vlaams Strategisch Plan dat door de Europese Commissie is goedgekeurd en van kracht is vanaf 1 januari 2025.

Voor artikel 2 van het ontwerp wordt deze terugwerkende kracht niet voorzien.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 17 februari 2025 is toegevoegd als bijlage 2.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4 VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse regering wordt dit besluit bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 84 en bijlage 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 november 2022 over de gemeenschappelijke ordening van de markten in de sector groenten en fruit;
- 2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten om het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS